

KRAJOWY OŚRODEK BADAŃ
I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW
W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z NR

5649

1. Obiekt

**DAWNA CERKIEW GRECKOKATOLICKA P.W. ŚW. JANA EWANGELISTY
(OBECNIE KOŚCIÓŁ PARAFIALNY)**

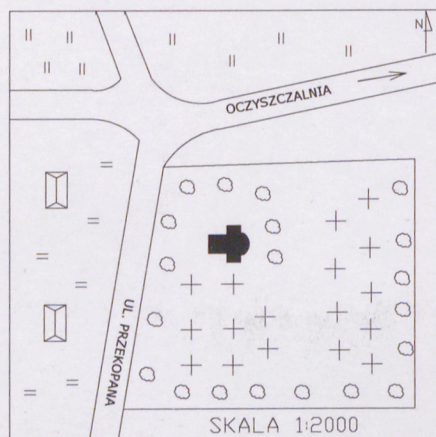
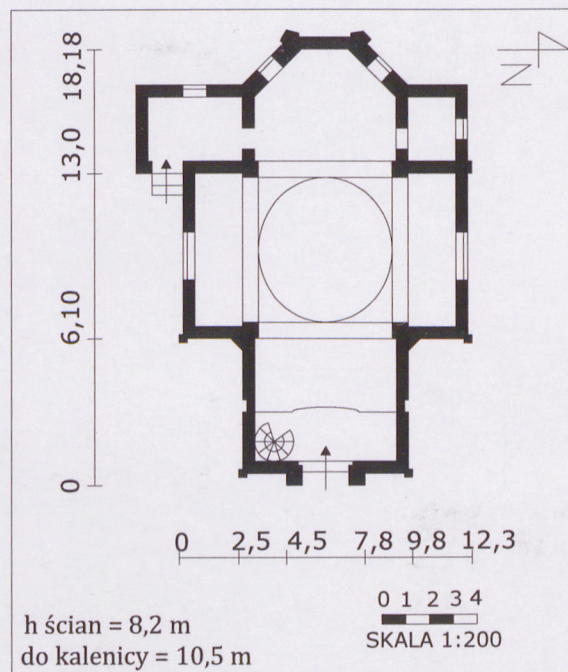
2. Czas powstania

1900 - 1901 r.

3. Miejscowość

PRZEMYŚL

11. Zdjęcia rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres

**Przemyśl – Przekopana
ul. Przejazdowa 11**

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **podkarpackie**

gmina **Przemyśl**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna 1.VI.1975 r.

województwo **rzeszowskie**

powiat **Przemyśl**

8. Właściciel i jego adres

**Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jana
Apostoła ul. Przejazdowa 11; 37-700 Przemyśl**

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Rejestr zabytków

Nr

A-1325

data

23.04.2015

Parafia greckokatolicka w obecnej dzielnicy Przemysła - Przekopana erygowana została w 1772 roku, po wydzieleniu jej z parafii na Błoniu. Pierwsza, drewniana cerkiew poświęcona została w 1773 roku p.w. św. Jana Ewangelisty. W latach 1900-1901 na jej miejscu wzniesiona została obecna, murowana cerkiew w stylu neobizantyjskim, wg projektu Michała Golejki i miejskiego architekta Stanisława Majerskiego, który to też zaprojektował wystrój snycerski, m.in. ołtarz główny i ikonostas. Remontowana w latach 1913-14. Poważnie uszkodzona w czasie działań I wojny światowej, gruntownie restaurowana i częściowo odbudowana do 1931 roku. Zdewastowana w czasie sowieckiej okupacji Przemysła w latach 1939-1941, utraciła całe wyposażenie i wystrój wnętrza. Po II wojnie światowej, w 1946 roku przejęta przez rzymskokatolicką parafię Przemysł – Błonie i adaptowana na potrzeby kultu łacińskiego. W 1982 roku przy świątyni erygowana została samodzielna parafia rzymskokatolicka.

Cerkiew położona jest w przemyskiej dzielnicy Przekopana przy ul. Przejazdowej, w otoczeniu cmentarza parafialnego. Orientowana.

Materiał i konstrukcja – cerkiew murowana z cegły, z użyciem żelbetu, otynkowana, na wysokim cokole. Wnętrze nakryte w części centralnej kopułą na wysokim tamburze, w nawie, transepcie i prezbiterium sklepienia kolebkowe, w apsydzie hemisferyczne, w pastoforiach i kruchcie strop płaski. Chór muzyczny wzdłuż ściany zach., konstrukcji żelbetowej, o prostym parapecie. Więźba dachowa drewniana, konstrukcji stolcowej. Kopuła konstrukcji drewnianej na krążynach. Dachy i kopuła kryte blachą płaską, ocynkowaną, łączoną na felc. Posadzka terakotowa, dwubarwna. Otwory okienne prostokątne zamknięte półkoliście. Okna ościeżnicowe i krosnowe z podziałem szczeblinowym. Otwory drzwiowe prostokątne i prostokątne zamknięte półkoliście. Drzwi: jedno- i dwuskrzydłowe, deskowe, płycinowe; główne stalowe, z podziałami ramowymi i metaloplastyką.

Rzut – cerkiew na rzucie zbliżonym do krzyża greckiego, z prezbiterium zamkniętym w apsydzie trójbocznie. Po bokach prezbiterium dwa symetryczne pastoforia na rzucie prostokąta, od zach. niewielka prostokątna kruchta.

Bryła – cerkiew na planie krzyża, o ścianach obwodowych równej wysokości, w centralnej części zwieńczona wyniosłą ośmioboczną, cebulastą kopułą z ażurową latarnią, nakrytą kopułką na której osadzony kuty krzyż na kuli. Kopuła na wysokim ośmiobocznym tamburze. Nad nawą i skrzydłami transeptu dachy dwuspadowe, od frontu osłonięte trójkątnymi szczytami. Nad prezbiterium dach siodłowy, w części apsydalnej opadający trójpółaciowo. Nad pastoforiami i kruchłą dachy dwuspadowe. Ściany obwodowe oraz tambur kopuły zwieńczone gzymsem.

Elewacje – gładko tynkowane, o podziale ramowym, zwieńczone profilowanym gzymsem, pod którym arkadkowy fryz. Elewacja frontowa jednoosiowa, dwukondygnacyjowa, zwieńczona trójkątnym szczytem, z kruchłą na osi ponad którą okulus osłonięty półkolistym gzymsem. Elewacje transeptu jednokondygnacyjne, jednoosiowe z oknem na osi, zwieńczone trójkątnym szczytem.

Wyposażenie – współczesne, bez wartości zabytkowej.

Instalacje – elektryczna, c.o., odgromowa, nagłaśniająca.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 1200 m ³	ok. 144 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
Cerkiew w ostatnich czasach remontowana była w 1970 i ostatnio w 1993 roku. Zakres prowadzonych prac objął m.in. naprawę tynków, prace malarskie oraz modernizacyjne we wnętrzu.		Obecny stan zachowania substancji budowlanej świątyni określić można jako dobry.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Odświeżenia wymagają elewacje zewnętrzne.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

- Rocznik Archidiecezji Przemyskiej 1997. Album, Przemysł 1997, s. 354;
- Katalog zabytków sztuki w Polsce (seria nowa), t. X, cz. I: Miasto Przemysł, cz. 1 zespoły sakralne, oprac. P. Krasny, J. Sito, Warszawa 2004, s. 46-47.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowywania, sygnatury)

25. Opracował

tekst

mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
Imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
Imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.

mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
Imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

u autora

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

3 wkładki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
PRZEMYŚL	DAWNA CERKIEW GRECKOKATOLICKA P.W. ŚW. JANA EWANGELISTY (OBECNIE KOŚCIÓŁ PARAFIALNY)	Plan sytuacyjny i 8 zdjęć: 1. Widok ogólny.; 2. Widok elewacji w kier. pd.-zach.; 3,4. Widok elewacji bocznej.; 5. Widok ogólny w kier. pd.-wsch.; 6. Widok zwieńczenia elewacji frontowej.; 7. Drzwi stalowe zewnętrzne.; 8. Widok okna od zewnątrz.;

Wkładkę założył: mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: u autora

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
PRZEMYŚL	DAWNA CERKIEW GRECKOKATOLICKA P.W. ŚW. JANA EWANGELISTY (OBECNIE KOŚCIÓŁ PARAFIALNY)	10 zdjęć: 1. Widok wnętrza w kierunku prezbiterium; 2. Widok ogólny wnętrza w kierunku chóru muzycznego; 3. Widok wnętrza z chóru muzycznego; 4. Widok na chór muzyczny; 5. Widok sklepienia nad prezbiterium; 6. Widok sklepienia nad oknem z chóru muzycznego; 7. Widok kopuły od wewnątrz; 8,9,10. Widok ogólny w kierunku okna od wewnątrz;

Wkładkę założył: mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: u autora

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
PRZEMYŚL	DAWNA CERKIEW GRECKOKATOLICKA P.W. ŚW. JANA EWANGELISTY (OBECNIE KOŚCIÓŁ PARAFIALNY)	3 zdjęcia: 1. Widok wnętrza zakrystii; 2. Widok schodów w konstrukcji stalowo-drewnianych prowadzących na chór muzyczny; 3. Widok krzyża przy tabernakulum;

1

2

3

Wkładkę założył: mgr inż. Andrzej Sowa październik 2008 r. *A. Sowa*
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: u autora